

**Зміни в порядку підготовки аспірантів
та порядку присудження наукового
ступеня доктора філософії**

НОРМАТИВНА БАЗА

1. Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 р. «Про вищу освіту».
2. Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)». (Редакція відбудеться 01.01.2024 р.).
3. Постанова КМУ № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». (Редакція відбудеться 01.01.2024 р.).
4. Наказ МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».
5. Постанова КМУ № 502 від 19.05.2023 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів».

Ключові зміни в Порядку підготовки докторів філософії (відповідно до Постанови КМУ № 502 від 19.05.2023 р.)

Поточна редакція Порядку	Редакція Порядку, що вступить в силу з 01.01.2024 р.
Аспіранти (ад'юнкти) і докторанти зобов'язані виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії чи іншого підрозділу закладу вищої освіти (наукової установи), який уповноважений для цього його вченою радою	З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень здобувачі також зобов'язані виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії чи іншого визначеного підрозділу закладу.
Аспірант (ад'юнк) або докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі (ад'юнктурі) або докторантурі, має право за власним вибором: отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу вищої освіти (наукової установи) на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрхованим з аспірантури (ад'юнктури) або докторантури; отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі (ад'юнктурі) або докторантурі. Якщо аспірант (ад'юнк) захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі (ад'юнктурі) та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового (науково-педагогічного) працівника в такому закладі вищої освіти (науковій установі), то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.	Аспірант (ад'юнк) або докторант у разі дострокового захисту дисертації відрховується з аспірантури (ад'юнктури) або докторантури з дати набрання чинності наказом закладу про видачу диплома доктора філософії або після набрання чинності наказом МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу на відповідний рік підготовки.
Невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою закладу вищої освіти (наукової установи) рішення про відрухання аспіранта (ад'юнкта) або докторанта.	Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення закладом рішення про відрухання аспіранта (ад'юнкта).
Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.	Вчений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування (керівництво) не більше п'яти здобувачів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук. Вчений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів ступеня доктора філософії.
На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (ад'юнкта) науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження . Вчена рада закладу вищої освіти (наукової установи) з урахуванням потреб аспіранта (ад'юнкта) та ефективності роботи наукового керівника з підготовки докторів філософії може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду закладу вищої освіти (наукової установи).	На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (ад'юнкта, здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи , встановлених закладом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження - для наукових працівників).
Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.	Протягом строку навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) аспірант (ад'юнк) повинен пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.
	Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач: 1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану; 2) звертається до структурного підрозділу закладу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).
Підготовка в аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.	Підготовка в аспірантурі (ад'юнктурі) завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.
Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) у відповідному закладі вищої освіти (науковій установі) без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці. Такі особи прикріплюються строком до п'яти років до закладу вищої освіти (наукової установи), що має ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю.	Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії у цьому закладі поза аспірантурою (ад'юнктурою). Підготовка таких осіб здійснюється за кошти відповідного закладу і триває чотири роки.

Ключові зміни в Порядку присудження ступеня доктора філософії (відповідно до Постанови КМУ № 502 від 19.05.2023 р.)

Поточна редакція Порядку	Редакція Порядку, що вступить в силу з 01.01.2024 р.
Здобувач за наявності поважних причин (за станом здоров'я, сімейними обставинами тощо) за письмовою заявою має право на отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та проведення захисту дисертації в разовій раді протягом двох років після відрахування з аспірантури.	Вилучено
За умови отримання позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач має право звернутися до вченої ради закладу, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової ради.	За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради закладу, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.
До заяви додаються: академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми...	До заяви додаються: довідка про виконання освітньо-наукової програми...
Вчена рада не пізніше двох місяців з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб - голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ закладу.	Вчена рада не пізніше ніж протягом двох місяців з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб, дані про яких внесені до Єдиної державної електронної бази з питань освіти , - голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ закладу, крім наукових та науково-педагогічних працівників вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти/наукових установ, наукових установ системи Міноборони.
Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою.	Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі, мати спільні публікації за останні п'ять років з головою, рецензентами та науковим керівником та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою
Особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона: має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника	Особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона: має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника та/або іншого члена разової ради
Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради заклад: 1) оприлюднює з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації на своєму офіційному веб-сайті електронну копію дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), та інформацію про склад разової ради, посилання на веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації.	Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради заклад: 1) оприлюднює з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації на своєму офіційному веб-сайті електронну копію дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації , та інформацію про склад разової ради, посилання на веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації;
	Дата (час) підписання кваліфікованим електронним підписом Здобувача електронної копії дисертації не може бути пізнішою за дату заяви Здобувача про утворення разової СРР.

**Атестація Здобувача (відповідно до
Постанови КМУ № 44) –
встановлення **разовою** СВР у
результаті успішного виконання
здобувачем ОНП та публічного
захисту ним дисертації відповідності
результатів його наукової роботи
вимогам ОНП**

(в Постанові КМУ № 261 - Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації)

Вимоги до здобувача наукового ступеня доктора філософії:

- Підготовлена дисертація, що відповідає вимогам Наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. (обсяг вказано в ОНП)
- Завершена в ЛНУ ОНП, що підтверджено академдовідкою/**довідкою** та відгуком наукового керівника/керівників;
- Наявність ≥ 3 публікацій, які розкривають зміст дисертації. До таких публікацій зараховуються:
 - ✓ статті у наукових фахових виданнях України;
 - ✓ статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus;
 - ✓ ≤ 1 одного патенту на винахід;
 - ✓ одноосібні монографії (одноосібні розділи у колективних монографіях), що рекомендовані до друку Вченою радою закладів та пройшли рецензування.
1 публікація в 1 номері; 1 односібна монографія/стання у виданні (Q1—Q3) = 2 статті; > 2 авторів=0,5 статті у наукових фахових виданнях України.

Участь наукового керівника у атестації здобувача ступеня доктора філософії:

**Не пізніше ніж протягом девяти місяців до
завершення нормативного строку навчання за
акредитованою ОНП науковий керівник/керівники
Здобувача готує/готують висновок з оцінкою його
роботи у процесі підготовки дисертації та
виконання індивідуального плану наукової роботи
та індивідуального навчального плану**

Зміни в етапах процедури атестації здобувача наукового ступеня доктора філософії

№ з/п	Етапи
1.	Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою ОНП: отримання висновку наукового керівника/керівників з оцінкою роботи Здобувача у процесі підготовки дисертації; отримання довідки про виконання ОНП; звернення до структурного підрозділу Університету, що виконує відповідну ОНП з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.
2.	Не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви проводиться публічна презентація Здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні структурного підрозділу (кафедральному/міжкафедральному науковому семінарі), що виконує відповідну ОНП та/або здійснює підготовку Здобувача, за умови наявності відгуку наукового керівника/керівників, академічної довідки/довідки та довідки про перевірку дисертації на плагіат.
3.	Не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації надання Здобувачеві висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.
4.	Не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Здобувач звертається до Вченої ради Університету з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради (за 10 робочих днів до запланованої дати проведення засідання Вченої ради Університету). Дата (час) підписання кваліфікованим електронним підписом Здобувача електронної копії дисертації не може бути пізнішою за дату заяви Здобувача про утворення разової СВР.
5.	Прийняття рішення Вченою радою Університету щодо утворення разової СВР (не пізніше двох місяців з дня отримання заяви Здобувача. Разова СВР утворюється з 5 осіб: голова, два рецензенти, два офіційні опоненти або голова, один рецензент, три офіційні опоненти. Дані про передбачуваних голову, рецензентів та опонентів повинні бути внесені до ЄДЕБО))
6.	Оприлюднення на офіційному веб-сайті Університету дисертації, висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, інформації про склад разової СВР, посилання на трансляцію захисту, внесення інформації до ІС НАЗЯВО, передача дисертації до бібліотеки Університету та до УкрІНТЕІ (впродовж п'яти робочих днів від дати наказу Ректора про створення разової СВР)
7.	Оприлюднення НАЗЯВО інформації про захист в ІС НАЗЯВО
8.	Перевірка МОН України відповідності складу разової СВР (протягом місяця з дня оприлюднення НАЗЯВО інформації про утворення разової СВР (внесення змін до складу разової СВР)
9.	Подання Здобувачем документів до разової СВР
10.	Надання головою разової СВР, рецензентам та офіційним опонентам дисертації та копій наукових публікацій, зарахованих за її темою.
11.	Подання рецензентами рецензій, а офіційними опонентами відгуків голові СВР (впродовж 45 календарних днів з дня оприлюднення інформації про утворення разової СВР у ІС НАЗЯВО)
12.	Розміщення електронних копій рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу) на офіційному веб-сайті Університету, а їхні копії, на вимогу Здобувача, надаються йому для ознайомлення
13.	Призначення дати, часу і місця проведення захисту (не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової СВР останньої рецензії (відгуку).
14.	Розміщення на офіційному веб-сайті Університету інформації про дату, час та місце проведення захисту (впродовж трьох робочих днів з дня надходження до разової СВР останньої рецензії (відгуку))
15.	Публічний захист дисертації
16.	Оприлюднення рішення разової СВР про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії та відеозапису трансляції захисту дисертації на офіційному веб-сайті Університету (впродовж трьох робочих днів з дати захисту).
17.	Подання інформації про результати захисту дисертації до ІС НАЗЯВО (протягом п'яти робочих днів з дати захисту)
18.	Формування та подання до відділу докторантури та аспірантури атестаційних документів.
19.	Наказ Ректора про видачу Здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка (не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації).

Вимоги до голови разової СВР:

- Штатний НПП ЗВО, де утворюється СВР.
- Науковий ступінь доктора наук
- Компетентний вчений за тематикою дослідження Здобувача
- Наявність ≥ 3 публікацій за останніх п'ять років (після присудження ступеня доктора філософії (кандидата наук)) за тематикою дослідження Здобувача (зараховуються одноосібні монографії (одноосібні розділи у колективних монографіях), статті у наукових фахових виданнях України, статті у періодичних наукових виданнях Web of Science Core Collection та/або Scopus). *Одноосібна монографія загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів або наукова публікація у періодичному науковому виданні Q1—Q3 = 2 наукові публікації.*
- ≤ 8 разів на рік
- Не науковий керівник Здобувача
- Не Ректор
- Не є співавтором наукових публікацій Здобувача
- **Не є співавтором наукових публікацій офіційних опонентів за останні п'ять років**
- Не має реального чи потенційного конфлікту інтересів щодо Здобувача (зокрема, не є його близькою особою) та/або його наукового керівника та/або іншого члена разової СВР
- Не притягувався до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності
- Не працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах, організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України
- > 3 років після здобуття наукового ступеня кандидата наук
- Володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації Здобувача

Вимоги до рецензентів разової СВР:

- Штатний НПП ЗВО, де утворюється СВР
- Доктор наук/кандидат наук/доктор філософії
- Наявність ≥ 3 публікацій за останніх п'ять років (після присудження ступеня доктора філософії (кандидата наук)) за тематикою дослідження Здобувача (зараховуються одноосібні монографії (одноосібні розділи у колективних монографіях), статті у наукових фахових виданнях України, статті у періодичних наукових виданнях Web of Science Core Collection та/або Scopus). *Одноосібна монографія загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів або наукова публікація у періодичному науковому виданні Q1—Q3 = 2 наукові публікації.*
- ≤ 8 разів на рік
- Не науковий керівник Здобувача
- Не Ректор
- Не є співавтором наукових публікацій Здобувача
- **Не є співавтором наукових публікацій офіційних опонентів за останні п'ять років**
- Не має реального чи потенційного конфлікту інтересів щодо Здобувача (зокрема, не є його близькою особою) та/або його наукового керівника та/або іншого члена разової СВР
- Не притягувався до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності
- Не працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах, організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України
- > 3 років після здобуття наукового ступеня кандидата наук
- Володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації Здобувача

Вимоги до офіційних опонентів:

- НПП іншої установи
- Доктор наук/кандидат наук/доктор філософії
- Наявність ≥ 3 публікацій за останніх п'ять років (після присудження ступеня доктора філософії (кандидата наук)) за тематикою дослідження Здобувача (зараховуються одноосібні монографії (одноосібні розділи у колективних монографіях), статті у наукових фахових виданнях України, статті у періодичних наукових виданнях Web of Science Core Collection та/або Scopus). *Одноосібна монографія загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів або наукова публікація у періодичному науковому виданні Q1—Q3 = 2 наукові публікації.*
- ≤ 8 разів на рік
- Не науковий керівник Здобувача
- Не Ректор
- Не є співавтором наукових публікацій Здобувача
- Не є співавтором наукових публікацій іншого офіційного опонента, голови, рецензентів і наукового керівника Здобувача за останні п'ять років
- Не має реального чи потенційного конфлікту інтересів щодо Здобувача (зокрема, не є його близькою особою) та/або його наукового керівника та/або іншого члена разової СВР
- Не притягувався до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності
- Не працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах, організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України
- **Не працює в одному й тому ж закладі з іншим офіційним опонентом**
- > 3 років після здобуття наукового ступеня кандидата наук
- Володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації Здобувача

Інформація про утворення разової СВР для внесення до ІС НАЗЯВО

ПІБ здобувача						
ОНП						
Тема дисертації						
Анотація дисертації						
Ключові слова						
Посилання на дисертацію на сайті Університету						
Публікації здобувача (відповідно до довідки бібліотеки)	Тип публікації	Опис	Рік	Ключові слова	DOI	Посилання на публікацію
Посилання на онлайн-трансляцію захисту						
Дата рішення Вченої ради про утворення разової СВР						
Склад разової ради	Роль	Місце роботи	ПІБ	Науковий ступінь і спеціальність, з якої здобуто ступінь	Дата видачі диплома доктора філософії (кандидата наук)	ORCID
	голова, рецензент, офіційний опонент					
Публікації голови і членів разової СВР, які підтверджують компетентність за темою дисертації	Тип публікації	Опис	Рік	Ключові слова	DOI	Посилання на публікацію

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!